

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj
Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Kormányzó Urunk gondoskodása a háboru hőseiről.

Szent István napján — az ország-
építő nagy király ünnepén látott nap-
világot Kormányzó Ur Ófőméltóságának
legfelsőbb kézírata, amelyben a kor-
mányt tudatja amaz akaratáról, hogy a
háboru hőseit, vagy hozzátartozóit méltó-
képen akarja megjutalmazni s elsősor-
ban is földhözjuttatással.

A nevezetes történelmi jelentőségű
kormányzói kézirat így szól:

— Kedves Kállay! A a magyar
nemzet létéért vívott harcának nehéz
napjaiban meleg szeretettel fordulok
azok felé, akik a honfiúi kötelességek
áldozatos teljesítésében példát mutattak
s ébren tartják a vitézség erényét.

— Belsőleges átérzett óhajom, de
szilárd elhatározásom is, hogy a
most folyó háboruban kimagasló érde-
meket szerzett honvéd harcosok, vala-
mint a közrendészeti szerveknek ki-
emelkedően hősi magatartást tanúsító
tagjai, az áldozatkész vitézség erkölcsi
elismerését jelentő kitüntetésük mellett,
példaadó magatartásuknak megfelelő
külön elismerésben is részesüljenek,
illő, hogy számukra a harc megróbbálta-
tásai és áldozatai után a békés jövő
jobb létfeltételei késedelem nélkül s
előnyt nyújtó különleges elbánással biz-
tosítottassanak.

— Ennek a célnak megvalósulását
különösen föld juttatásával óhajtom elő-
mozdítani, elsősorban a már eddig is
eredményes multa visszatekintő vitézi
intézmény keretei között. De biztosítani
kivánom boldogulásukat más élethivatá-
sokban, illetve az életfenntartó munka
egyéb utjain is, hogy minél eredménye-
sebben és példaadóbban állhassák meg
helyüket a nemzet életében. Ezért késé-
delem nélkül és minél nagyobb mérték-
ben lehetővé kell tenni számukra — ha
a megszabott előfeltételek egyébként
megfelelnek — a kincstári és egyéb
hasznát hajtó jogositványok vagy enge-
délyek elnyerését, a közszolgálati pá-
lyákon való elhelyezkedést, valamint
az önálló életpálya megteremtéséhez
szükséges anyagi segítséget.

— Ugyanigy előnyt s különleges
elbánnst kívánok biztosítani a jelen-
legi háboruban kimagasló kitüntetésben
részesült özvegyének, illetőleg leszá-
razójának is, ha maga a kitüntetett hősi
halála vagy életének utóbb más módon
való elvesztése folytán a kitüntetéshez
járuló külön elismerésben már nem ré-
szesülhetett.

— Különösen fontosnak tartom, hogy
— a vitézség erényének ébrentartása

és továbbfejlesztése érdekében — elő-
mozdítottassék annak a lehetősége is,
hogy a kitüntetett részére külön elis-
merésként juttatott jogositvány, vagy enge-
dély a törvényes feltételeknek meg-
felelő utód számára is biztosítva legyen.

— Örömmre szolgálna a kérdés-
nek a lehetőség szerint olyan megol-
dása, amely az összes ilyen juttatások

tekintetében — a törvényben megsza-
bott közreműködést biztosítana a nem-
zeti összefogást és a harci erények ápo-
lását testületi szellemben ébren tartó
Országos Vitézi Szék részére is.

— Felhívom, hogy ezeknek az irány-
elveknek megvalósítása végett a szük-
séges intézkedéseket sürgősen tegye
meg.

Kelt Gödöllőn, 1943. évi augusztus
hó 20. napján.

Horthy s. k. Kállay Miklós s. k.

Sokgyermekes anyák kitüntetése.

Mint már a múltban, úgy az idén
is szép ünnepség keretében méltatta és
jutalmazta a város a sokgyermekes édes-
anyákat. Aug. 20-án délután 5 órakor
volt a családi ünnepség, amelyen dr.
Udvarny József polgármester meleg
szavakkal köszöntötte az édesanyákat,
valamint kegyeletos szavakkal emléke-
zett meg a Kormányzóhelyettes Urunk

hősi haláláról is.

A kitüntetettek a következők: ér-
met kaptak Lajtós Imréné, Farmathy
Istvánné, 200—200 P-t Józsa Dánielné
és Schönstein Jánosné, oklevelet és
200 P-t pedig Tóth Károlyné.

A hallgatóság megkönyözve ün-
nepelte a kitüntetetteket és a legmagasz-
tosabb hivatást, az édesanyaságot.

Védenek-e a házak pincéi?

A rombolóbombák távolhatása nem-
csak a légnymás és szilánkhatás köz-
vetlen veszedelmében nyilvánul meg, de
súlyos károkat okozhatnak a robbanás
környezetében tartózkodó személyekben
a betört ablakok eserszámra szertepülő
apró és éles darabjai, a légnymás és
rázkodtatás erejétől lehulló fal- és kőda-
rabok, a légörvények által megmozgatott
butorok és berendezési tárgyak. Bár a ta-
lajba hatolt és fölécsben robbant rom-
bolóbomba légnymásának távolhatása
távolról sem hasonlítható össze az alább
említett aknabombáéval, mégis komoly
veszedelemnek teszi ki magát mindenki,
aki a robbanás pillanatában olyan helyen
tartózkodik, ahol a repeszhatás, a légör-
vények vagy a légörvények utóbb emli-
tett kísérő jelenségei elérhetik. Az épület
belső helyiségei, lakások, folyosók, vala-
mint a szabad területek is ebből a szem-
pontból tehát felettebb veszélyeztetettek
és csakis a talajszint alatt fekvő pince-
részek azok, amelyek megnyugtató biz-
tonságot nyújthatnak.

A mondottakból is érzékelhetjük, hogy
a rombolóbomba a legnagyobb veszedel-
met telitalálat esetén okozza, tehát akkor,
ha az épület alaprajzi területén belül csa-
pódik be. Ez utóbbi esetben azonban
mindig csak egy épületet veszélyeztet, sőt
a szerencsétlen körülmények összeját-
szása szükséges ahhoz, hogy az épület
talajszint alatti óvóhelyén tartózkodók

telitalálat esetén valóban elpusztuljanak.
A rombolóbomba hatása ugyanis erősen
körülhatárolt és ezért kerestek olyan fegy-
vert, amely a veszedelmet a robbanás
pontja körül sokkal nagyobb sugárban
érvényesíti. Így jutottak el az aknabomba
megszerkesztéséhez. Az aknabomba rend-
kívül nagy súlyu, 800—1800, sőt bizo-
nyos esetekben 3600 kg nehéz fegyver,
melynek fala igen vékony (csupán rob-
banóanyag összetartására szolgál), s
„Pillanatgyújtóval“ van ellátva, azaz a
robbanás már a talajjal vagy céllal való
érintkezés pillanatában következik be. Az
aknabomba tehát rendeltetésszerűen soha
sem hatol be az épület vagy céltárgy
belsejébe és így a robbanás ereje min-
dig a talajszint felett, oldalirányban hat.
A sokkal nagyobb tömegű robbanóanya-
gok robbanása természetesen tetemesen
pusztítóbb távolhatásban nyiványul meg,
mint az előbb említett rombolóbombánál.
A tapasztalat azt mutatta, hogy a legál-
talában használt úgynevezett 1800 kg-os
aknabomba robbanása 50—60 m körzet-
ben a többemeletes házfalakat is bedönti,
szétszórt települési jelleg esetén pedig a
robbanás hulláma 200—250 m körzet-
ben tönkretesz a gyengébben megépített
kisebb épületeket, így villákat és egyéb
földszintes épületeket.

Az aknabomba jelentéktelen falvas-
tagsága miatt ezek repeszhatása sokkal
enyhébb, mint a rombolóbombáké és

csupán a robbanás ereje által szétlökött kő- és vasdarabok, épülettörmelékek jelenthetnek veszedelmet. Ez utóbbiak átütő ereje azonban jelentékenyen kisebb, mint a rombolóbombák repeszéi. Annál komolyabban kell védekezni a hatalmas robbanás légnyomása, főleg pedig a szívóhatása ellen, mert ez a robbanás pontjától 80—100 m körzetben fedetlenül álló személyeknél azonnal agyvérzést, tödőszakadást és más súlyos, rendszerint azonnali halált okozó sérüléseket idéz elő. Az előírásainknak megfelelő szükségóvóhely azonban még e borzalmas hatású fegyver ellen is igen jól véd, sőt védőképessége itt sokkal megnyugtatóbb, mint a rombolóbombák telitalálata esetén. Az aknabomba ugyanis nem üt át épületrészeket, az eltalált épületeknek rendszerint már a padlásterében robban és csupán a robbanás ereje rombolja szét a legfelső egy-két földémet. Mind az eltalált épület, mind a szomszédos házak pincéiben tartózkodók tehát ebben az esetben ugyszólván teljes biztonsággal vannak, mert hiszen a lehulló épületrömek és a helyesen megerősített szükségóvóhely biztosan véd. Ha az aknabomba a talajszinten, uttesten, udvaron robban, a veszedelm már tetemesen nagyobb, örvényében ilyenkor a házfalak beomlanak. A talajszint alatti szükségóvóhelyek ez esetben általában szintén sértetlenek maradnak, csupán akkor van aggodalomra ok, ha a szükségóvóhely határoló falai 80—1000 cm-nél magasabban emelkednek a talajszint fölé. Az ilyen óvóhelyek csak akkor védnek az aknabombák lökő- és szívóhulláma ellen, ha a talajszint fölé emelkedő határoló falakat a szakemberek utasításai szerint, megfelelően kitámasztották, kimerevítették. A szükségóvóhelyek faláttöréseinek (ablakainak, stb.) megfelelő elzárása az aknabombáknál talán még fontosabb, mint a rombolóbomba elleni védekezésnél, bár az aknabomba repeszhatása egyébként jelentéktelen. A robbanás szívóhatása azonban a szabad nyílásokon keresztül közvetlenül hatna a szükségóvóhely belsőjében tartózkodókra és ugyanolyan sérüléseket eredményezne, mint a robbanás pillanatában a szabadban tartózkodó személyeknél. Az aknabomba robbanása ellen tehát nemcsak szilánkbiztosan kell elzárni a szükségóvóhelyeket, de azoknak megfelelő tömítettségéről is gondoskodni kell. A szükségyszerű gázbiztosság előírásainak megfelelően tömített szükségóvóhely a bent tartózkodókat még a közeli aknarobbanások esetében is megbízhatóan védi, a hirtelen fellépő szívás káros élettani hatásai ellen. A faláttörések (ablakok és hasonló nyílások) lezárását azonban megfelelően erősre is kell készítenünk, mert a nagyerejű robbanás egyébként a lezárószervezetet ugyanúgy besodorja az óvóhely belsejébe és azzal ugyanúgy pusztít, mint ahogyan azt az előbb már említettük. A talajszint alatti pincerészekben fekvő és helyesen megépített, szilánkbiztosan elhatárolt és jól tömített nyílászárószervezettel felszerelt szükségóvóhely azonban a legnehezebb aknabomba távolhatása ellen is megnyugtató biztonsággal véd.

Különösen vidéki városainkban gyakoriak az olyan házak, ahol a pince vagy legalább is a talajszint alatti fekvő

épületrészek teljesen hiányzanak. Ilyen esetekben is könnyen gondoskodhatunk elfogadható védettségről. A fedett árokóvóhelyek egyik korszerű formája az úgynevezett „körboltozatos árokóvóhely” az a megoldás, amely bárhol könnyen és viszonylag olcsón elkészíthető és amely óvóhely — a közvetlen telitalálatok ritka esetét kivéve — mind a rombolóbombák, mind az aknabombák távolhatása ellen jól és biztosan véd, még egész közeli robbanások eseteiben is. Pontos adataink vannak arról, hogy Nyugat-Németország sok támadáson átcsúszott városaiban egy-egy éjszaka egész munkás- és villatelepek — nagyjában csupa földszintes házak — pusztultak el anélkül, hogy e körzetben egyetlen komolyabb sérülés történt volna, csupán azért, mert a lakók az előbb említett körboltozatos árokóvóhelyekhez hasonlóan megépített fedett árokóvóhelyeken tartózkodtak a támadás idején.

Pars pro toto...

írta: Pataky Imre.

Erdélyi falukutatás.

Pars pro toto! (Rész az egészért!)

A község neve: *Bürgezd*. Szilágymegye, szilágysomlyói járás. U. p. Szilágynagyfalva. A község lakóinak száma 729.

A dőlöntak állapota rossz. A termőföld közepes minőségű. A falut 1410-ben új pecséttel látták el. A történelem szerint valamikor avar település volt, míg a hunok és Árpád népe el nem foglalta.

Hajdan nagy erdősség volt a község és környéke helyén, melyben sok medve tanyászott. Ezek sok állatot, embert elpusztítottak. Egyik forrás helyére járt inni egy ilyen vérszomjas medve, melyet maga az erdélyi fejedelem is el akart pusztítani. Kijelentette, azt az embert, aki megöli a medvét, megjutalmazza. Nem nemes, nemességét, nemes ember annyi földet kap, amennyit egy nap alatt körüljár. Két ember: Orosz és Géczy vállalkoztak a feladatra. Géczy bebújt egy hordóba s onnan lelőtte a medvét, de a bizonyítékot jelentő medvebőrén összeveszték, mert a cselű Orosz eszelte ki. Perre mentek, melyet a fejedelem döntött el. Az ítélet így hangzott: „A bűr Géczyé”. A nyertes Géczy bejárta annyi földet, amennyit csak tudott egy nap alatt és a nemesi joggal felruházott helyet irtás alá vették, kis községet alkottak, melynek neve „Bürgeczy” később *Bylgezd*, *Belgezd*, majd végül *Bürgezd* lett — mai nevén.

A község területén idegen gróf, vagy nemzetiség nincs! Van 1—10 kat. holdas birtok 61, 5—50 holdas 59, 50—100 holdas 2. A falunak más községekben is van ezer holdja. A lakosság túlnyomórésze földműves. Földreform nem volt! A szomszédos gróftól földet nem kaptak, nem is fognak. A földbirtok eladósodása inkább a kisbirtokosokat sújtotta. Árverés nincs, a rossz utak miatt a végrehajtó elreked!

1920 óta 50%-os a népszaporulat. 500 helyett 750 a lélekszám. Ebből 300 kiskorú.

A falu érzésvilága egészséges. Anyanyelve magyar.

Eszményi fogalma van nemzetről, hazáról, államról. *Kémeri Nagy Imre* m. kir. százados példája és a megszállás uralma csak megerősítették e fogalmakat!

Vagyoni helyzetük tűrhető. Egybefüzi a lakosságot az összetartozás tudata. Nincs biztosítva a megélhetés jövője.

Nemzetiségi kérdés nincs. A falu szinmagyar, idegent nem látnak szívesen.

A falu 8 értelmiségi tagja körszerű műveltséggel rendelkezik. Szellemi vezetői a népnek, mely bizik benne, ezért jó viszonyban élnek. A földművest, a munkást a nemzet hasznos tagjának tekintik. Egyéni és családi életmódjuk felemelő hatása, nem táplálnak semmiféle előítéletet az alacsonyabb műveltségű népréteggel szemben.

A falu szülötte *Kémeri Nagy Imre* hősi halált halt honvéd százados, gimnáziumi tanár. Itt lakik édesfia, a huszonhároméves *Kémeri Nagy István* földbirtokos feleségével és két kisleánnyal. *Bürgezd* lassan Szilágymegye, majd Erdély nemzeti érzésű lakosságának vezető helye lesz.

A községben harmonikus a családi élet. Különélés, válás nagyon ritka. Rossz a véleményük ezekről a jelenségekről. A családtagok tisztelik egymást és a szülőket. Jól, bőkezűen bánnak a cselédekkel, öregekkel, sőt a koldusokat és cigányokat is emberségesen gyámolítják.

Átlag négy gyermek van a családban. A hétszázfőnyi faluban háromszáz gyermek nyüzsg. (Megérdemelnének egy új, nagy iskolát és kikövezett utat a faluban! Szerk.)

A nép műveltségére, emberségére jellemző, hogy a törvénytelen gyermeknek a helyzete ugyanolyan mint a törvényesé, mert ugyanúgy örököl.

Le kellene szokni a fiataloknak az italozásról. (Nincs kulturház!)

A bibliakövetők szektája itt is működik. Az iskola kicsi a 150 tanulónak. A bibliakövető-szombatosok imaházát fel kellene használni az iskola kiegészítésére, egyik tantermétül.

A község nemzeti erőforrása a magyarság multjában gyökeredzik. Élnek mondák, melyek történelmi jelentőséget tulajdonítanak *Bürgezd* fejedelmi katonáinak. A nemzetellenes, idegenfajú áramlatoknak nincs talaja. Magyarságuknak mélyen átélte tartalma van. A megszállás alatt többen szenvedtek börtönt és megkínzást. Erősen fókalkoznak a magyar nemzet sorsával, újságot olvasnak és bíznak egy szebb magyar jövőben. A mai Európa (1943.) változása és történéseit magyar érzéssel és történéseit magyar érzéssel és józan látással itélték meg.

A műveltségi állapot közepes. Ujabbban több középiskolai tanuló van a gazdacsaládoknál. A magyar felszabadulás óta sokan szeretnének a szilágysomlyói középiskolába járni, de vasút nincs, az utak rosszak!

Az állami közoktatás kötelessége lenne egy új, nagy iskolát építtetni. A bibliakövető szombatosokat visszatéríteni. Az utmesteri hivatalnak haladéklanul ki kell kövezni a falu 3 kilométeres főútját, mely nyáron egészségtelenül poros, télen járhatatlanul sáros. Egészségügyi szempontból a falu

rokonságának összehánasodása és a nova szőlő termelése aggasztó.

Orvost hívnak és hisznek benne. Télen zsufoltan (10-20 ember) laknak a szobában. Bürgезд számára biztosítani kellene a környék szabadon levő vagy ezután felszabaduló birtokainak egy részét.

Elegendő szappant nem használnak, az utcát, udvart nem igen tartják rendben. A házak rendbentartására kevés gondot fordítanak.

Külön fejezetet érdemelnek a gazdasági és közigazgatási hiányosságok, amelyek nemcsak Bürgездre, hanem sok erdélyi helyiségre vonatkoznak. Szó szerint időzem Kémeri Nagy István idézeteit:

Hiányzik a faluból a vetőgép, amivel terjeszteni lehetne a belterjes gazdálkodást. Nincs ekekapa és így nem tudja kibasználni a gazdaság minden ágát. A régi rendszer, a kézikapa sok időt igényel. Nem lehet emberi erővel megmunkálni olyan tökéletesen a földet, mintha állati erő húzná a gépeket. Miután Bürgездen nincsenek nagyobb birtokok, az emberek vonakodnak a modernebb gazdasági rendszertől. Félnék, hogy nem fog sikerülni a próbálkozás és így nem is áldoznak gazdasági gépekre.

Ajánlatos lenne falunként egy ekekapat, egy vetőgépet, egy fapermetezőt kiutalni.

Nem kapja meg a község rendszeren a kiutalt műtrágyát. Ha megkapja, nem tudja szakszerűen alkalmazni. A gazdaság tehát így is visszafelé halad. A gazda megijed az ujitástól.

Célszerű lenne a gazdasági szakfelügyelők sürűbben való elhelyezése Erdélyben. Ezeknek a szakfelügyelőknek gyakorlatilag is be kell bizonyítani helyes elveiket. Tehát minden egyes faluban legyen egy ilyen 5-10 holdas mintagazdasága a szakfelügyelőknek. (A község vagy a pap bocsásson rendelkezésre ilyen mintabirtokot, esetleg felesben, kisebb felszereléssel, gazdasági épülettel.)

Mert a háború után nem fogják tudni elérni azt a minőséget, melyet más vidékek s ezáltal szinte kikapcsolódnak az anyaország gazdasági életéből.

Az állattenyésztés is nagyon elhanyagolt. Ahol legkönnyebb volna a jobb minőség elterjesztése, ott legnagyobb a hanyagság. Az apaállatok nem fajállatok. Ajánlatos községi apaállatoknak a legjobbat kiutalni, terjeszteni. Így azután kiválóbb és értékesebb lesz az állatállomány.

Nincsenek nemesebb magvaik a faluknak. A vetőmagok felismerhetetlen, elkorcsosult és kevés hozamu terményeket adnak. Kívánatos elrendelni, hogy az erdélyi falusi gazdakörök feláron kapjanak vetőmagvakat a nemesítő intézetektől.

A közigazgatás terén is vannak Erdélynek panaszai. Vannak tisztviselők, akik nem értik meg az új magyar, nemzeti összefogás jelentőségét. Ellenérzést váltanak ki és szakadékok vetnek azáltal magyar és magyar közé. Panaszoknak, ha nem találják jóked-

vében a jegyző urakat, hogy kiküldi őket „pár napig várakozni” vagy ciferán reájok kiabálnak. Értse meg Erdélyben is minden magyar köztisztviselő és ember, hogy az összefogásra, magyar testvéri magatartásra igen nagy szükség. Aki nem így cselekszik, az a magyar közösség ellensége. A lét, vagy nem lét forog kockán!

Erdély bizik és hisz!

Reméli viszont, hogy nemcsak Bürgезд, hanem Erdély minden faluja fölött ragyogni fog a nemzeti és gazdasági felemelkedés vezérlő csillaga!...”

HIREK

— Áthelyezés. A vidéki m. kir. Rendőr-főkapitány ur Öméltósága dr. Juhász László, szilágysomlyói rendőrfogalmazót Ceglédre helyezte. A kiváló rendőrtiszt és kedves modoru ember távozását sajnálattal vesszük tudomásul. Utódja dr. Besenyői Pál rendőr s. fogalmazó, aki Szamosujvárról jött ide. Ő egyébként már volt itt, a bevonulás után pár hónapig.

— Új sajtókamarai tag. Fügedi Péter, áll. tanítót, a Szilágysomlyói Tanügy főszervezőjét a Magyar Országos Sajtókamara felvette tagjai sorába.

— Halálozás. Turcsányi Zsigmond ny. m. kir. postás 78 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 20-án volt, a r. k. egyház szertartása szerint.

— Jótékonycélu fagyaltdélután. A szilágysomlyói Bajtársi Szolgálat augusztus hó 15-én, vasárnap, d. u. 6 órai kezdettel jól sikerült fagyaltdélutánt rendezett a Medve-kávéházban a szilágysomlyói sokgyermekes anyák megsegítésére. A bevétel tiszta jövedelme a szilágysomlyói sokgyermekes magyar anyák támogatására lesz fordítva.

— Ossian Nikifor szilágysomlyói, Rákóczi u. 41. szám alatti lakos udvarán augusztus hó 11-én éjjel 2 órakor tűz támadt. A tűz elhamvasztotta a nagy fűsszint, a nyári konyhát és a disznóolat. A tűz keletkezésének okát megállapítani nem lehetett, mert mire a tűzoltókat értesíteni tudták az épületek csaknem földig égtek. Hogy a tűz Ossian lakóházára és a szomszédságban lakó Kun Gyula mészárosmester, valamint Czimer István pintér házára és raktáira nem terjedt át, az a szomszédok éberségének és hősiességének köszönhető. A szomszédok ugyanis páratlan és minden dicséretet megérdemlő módon igyekeztek nemesak a tüzet elfojtani, de annak továbbterjedését is megakadályozni. Különösen nagy bátorságról tett tanubizonyosságot Molnár József m. kir. tisztihelyettes, aki példamutató erőfeszítéssel munkálkodott a tűz lokalizálásán. Főként Molnár Nagy Sándor könyvnyomdásznak és egy pár többi szomszédnak köszönhető, hogy mire a tűzoltók megérkeztek, a tűz már majdnem el volt oltva.

— Az áll. polg. fiúiskolában szeptember 3-án d. e. 8 órakor kezdődik a felvételi, különbözeti és magántanulók írásbeli vizsgája. Szóbeli vizsga szept. 15-én. Igazgatóság.

— A városi mozgó színház műsorai együtt haladnak Budapestével. Alkalmunk volt a nyári szünetben meggyőződni róla. Az alföld nagyobb városaiiban olyan darabok mentek, amelyeket itt 1 sőt 2 éve játszottak. A vezetőség ügybuzgósága, valamint a műsorok újdonságai valóban megérdemelnék a telt házat.

A szilágysomlyói járás a sokgyermekes anyákért.

Abba az országos mozgalomba, amelyet minden év augusztus 20-án rendeznek a sokgyermekes édesanyák megjutalmazásáért, a szilágysomlyói járás is belekapcsolódott, dr. Krasznay László főszolgabíró vezetésével.

A járás tisztikara Szilágynagyfaluban a piactéren tartotta meg a lélekemelő ünnepséget, amelyen Varga Lajos szolgabíró méltatta szép beszéd keretében az édesanyák áldozatos hivatását, majd megemlékezett Kormányzó Urunk nemes lelkű hitveséről, arról az édesanyáról, akinek vitéz, hős fia ma egy éve tette fiatal életét a nemzet oltárára.

Ezután következett a jutalmak kiosztása, amelyen 100-100 P-t kapott: Balla Cs. Ferencné kémeri, Seres Sándorné somlyujlaki, György Andrásné kárásztelki és Kun Józsefné somlyógyőrteki, érmet pedig Géczi Pálné ilosvai, Varga Károlyné szilagybagosi, Fazekas Sándorné szilágynagyfalui és Borzási Andrásné ippi lakosok.

Az ünnepség után a járás vendégségül látta a kitüntetett édesanyákat.

— Fokozottakban ellenőrzik az „ipari tisztességet” A közellátásügyi miniszter a közellátásra vonatkozó jogszabályok betartása végett leiratot intézett az ipartestületek vezetőihez. A leiratban a miniszter megállapítja, hogy egyes iparosok nem tartják be azokat a rendelkezéseket, melyek a közszükségleti cikkek forgalmát szabályozzák és így meg nem engedett előnyökre tesznek szert iparostársaikkal szemben. Ezek az iparosok azonban nemcsak a meg nem engedett előnyökhöz jutnak, de káros tevékenységükkel súlyosan veszélyeztetik az ország közellátási érdekeit is. Ezért a miniszter felhívta az ipartestületek elnökeinek figyelmét arra, hogy az ipartestületi széknek kötelessége minden olyan esetben amikor az ipartestület tagjai között az üzleti verseny tisztességét érintő szokás alakul ki, vagy a tagok egyike az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, a tagot eljárásának helytelenségére felhívni, illetve őt az illetékes hatóságnál feljelenteni. Felhívta a miniszter az ipartestületek vezetőit, hogy az ipartestületi szék a jövőben fokozottabb mértékben ellenőrizze azt, vajjon a testületi tagok betartják-e a fennálló rendelkezéseket, amennyiben az ipartestületi szék figyelmeztetése nem volna elegendő, gondoskodnak arról, hogy a rendelkezéseket be nem tartó iparos megfelelő megtorlásban részesüljön.

SPORT

Báthori Lövész Egyesület—Margittai Levente Egyesület 5:1 (3:1).

Hosszas nyári szünet után szép és élvezetes mérkőzést játszott a Báthori a fejlődőképes Margittai együttesel. A mérkőzés kezdetén a Báthori azonnal fölénybe került és rövidesen 3 dugóval terhelte meg ellenfele hálóját. A féldíj vége felé a margittaiak feljöttek és szép dugóval enyhítették az eredményen. Szünet után mintegy 35 percen keresztül a margittaiak mintha szárnyat kaptak volna, egymásután rohamozták a Báthori kapuját, azonban eredménytelenül, sőt a feljövő Báthori még további két dugóval biztosította a győzelmet.

A mérkőzés az időny-eleji formák bélyegét viselte magán, de mindkét csapat játékosai bizalomkeltő és férfias küzdelmet vívtak.

A mérkőzést Örkényi Sándor kitűnően vezette.

Vasárnap, azaz augusztus 22-én, a Báthori Margittára megy visszavágó mérkőzésre

Városi Mozgósínház

Augusztus 24. Csak 1 napig! Kedd.

A leányintézet hősei

Bübájos, romantikus történet egy leányintézet életéből, Garibaldi idejéből.

Augusztus 25—26. Szerda-csütörtök.

Nagyobb, mint az „Alcazar”! Csupa sziv! Csupa izgalom!

Dzsarabub

Az északafrikai nagy háboru hősi fejezete.

Aug. 28—29—30. Szombattól—hétfőig.

A legújabb magyar filmek sorozatából:

Heten, mint a gonoszok

Hét remek gyerek vidám karrierje.

M. Kir. Erdőfelügyelési Kirendeltség
Szilágysomlyó.

1760—1943. szám.

Árverési hirdetmény.

1943. év, augusztus hó 30-án 12 órakor a szilágysomlyói m. kir. Erdőfelügyelési Kirendeltség helyiségében lepecsételt zárt borítékban tett írásbeli ajánlatok alapján nyilvános árverésen a következő eladások történnek:

1. Klein Fülöpné és társaitól Tasnádorbó község határában átvett erdő 1942/43. évi vágásra kijelölt 0.5 kat. hold vágásterület lábbon álló faanyaga.

2. Fischer Jenőnéől Tasnádorbó község határában átvett erdő 1942/43. évi vágásra kijelölt 0.5 kat. hold vágásterület lábbon álló faanyaga.

Ajánlatok a kitermelendő tűzifa egységárai szerint teendők.

Árverési feltételekben megállapított kikiáltási árak alatti ajánlat nem fogadtatik el.

Ajánlattevők ajánlataikhoz árelemzést kötelesek csatolni.

Mindkét tétel faanyagára külön-külön adandó be az árajánlat.

Előzetes biztosíték a felajánlott összeg 10 %-a.

Utó- és pótajánlatok nem fogadtatnak el.

Ajánlattevők vagy kellő számú ajánlattevő hiányában a legközelebbi árverés 1943. évi, szeptember hó 6-án tartatik meg ugyanilyen feltételek mellett.

Árverési feltételek a szilágysomlyói m. kir. Erdőfelügyelési Kirendeltség hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Szilágysomlyó, 1943. évi augusztus hó 16-án.

M. kir. Erdőfelügyelési Kirendeltség.

Farkas József
m. kir. főerdőmérnök.

* Szilágysomlyón, Honvéd-utca 19. számú BERGER féle ház eladó. Tulajdonos augusztus 24-én Szilágysomlyón található a Medve szállóban, esetleg már 23-án is.

Egyházi, közigazgatási és kereskedelmi nyomtatványokat jutányos áron készít a SZIVÓS és NAGY könyvnyomda.

2 tanuló fiút felvesz özv. Csernecz Józsefné fűszer- és vegyeskereskedése

**HAJDUSZOBOSZLÓI
GYÓGYFÜRDŐ**

április hó 15-én megnyílt

Ezen európai hírű gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek az eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szállodában, pensiókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdőbe való tartózkodás alig kerül többbe, mint odahaza. A Hajdusoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszautazásnál egész éven át 50%-os vasúti kedvezmény. Magyar és németnyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

257/1943 vght. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Elsner Henrik abádszalóki lakos ügyvéd által képviselt Huray Ferencz Debrecen, Kupai Kálmán abádszalóki és szentgotthárdi Gépáruház javára 314 P. tőke és több követelés és járulékaik erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, az abádszalóki és szentgotthárdi kir. járásbíróóság 1938. évi 958, 1518/1940, 618/1938 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1938. évi aug. 10. Jul. 21 és 1941. Jan. hó 11-én lefoglalt 1690 P.-re becsült ingóságokra a szilágysomlyói kir. bíróság Pk. 4373, 4374, 4375/1943. sz. végzésével az árverés elrendelteként, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a foglalási jvkönyvből ki nem tűnő más foglaltatők javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, Szilágysomlyón leendő megtartására határidőül 1943. évi szeptember hó 1. napjának délutáni 3 órája tűzetik ki, amikor a bíróilag lefoglalt butorokat, Festmények, Rádió, Egy Fiat ballilla kétüléssel nyitott személy automobillal és Egy monart írógépet, s egyéb ingóságokat a legtöbbit ígérőnek, de legalább a becsár 2/3-részeért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Szilágysomlyó, 1943. évi augusztus hó 8-án.

Kiss Benedek
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ház!

Magura-utca 19. szám alatti ház azonnal ELADÓ!

Érdeklődni ugyanott.

Krasznarécse községben haszonbérbe kiadó 86 kat. hold szántó kaszáló és legelő.

Érdeklődni a tulajdonosnál

Kis Pálné Krasznarécse Szilágymegye

* Verböczy jogi szeminárium mindenféle jogi vizsgákra, államszámviteltanra is előkészít. Legújabb jegyzeteit bérbe is adja méltányos feltételek mellett. — Budapest, IX., Üllői-ut 3.

Telefon: 187—689.

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak anhak köszönhetik, hogy figyelmet fordítanak emésztésükre. Legyen az emésztésének szabályozója:

DARMOU

Bécsi kék:

hus-**és prémnyulak kaphatók.**

Perl Dezsőné, Petőfi u. 27.

ELADÓ egy kitűnő hangu rövid zongora

Megtekinthető a délutáni órákban Magura u. 32. szám alatt.

Jó, kifogástalan töltőtollat csak megbízható cégnél vásároljunk!

Felhívom az igen tisztelt vevőim figyelmét arra, hogy az üres használt tintásüvegeket visszaváltom.

A márkás

TINTENKULI

megérkezett.

Szines papírszalvéta, toalettpapír, fekete elsötétítő papír s mindennemű papíráru kapható. Gummibélyegző megrendeléseket felveszek.

LÁZÁR

könyv- és papirkereskedő.

Vételnél, vagy eladásnál, a „Szilágysomlyó” hirdetései eredményre vezetnek!